Gemeente Amsterdam

Verslag inloopavond Van der Helstplein

Aanwezig vanuit de gemeente Amsterdam	Rocco Piers (vice-voorzitter van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid), Astrid Jelierse (Programmamanager Ruimte maken in Woonbuurten), René Riemersma (Verkeerskundige), Paul Mooij (Technisch projectleider), Leninn Toloza Hernandez (Ontwerper), Chetna Awsal (Gebiedsmakelaar de Pijp/Rivierenbuurt) en Chermaine Vermeulen (Omgevingsmanager Ruimte maken in Woonbuurten – Opgave van der Helstplein)
Inloopavond	dinsdag 1 juli 2025 18.00 uur – 20.00 uur locatie: Oranjekerk (Van Ostadestraat 151-hs, 1073 TK in Amsterdam)

1. Doel van de inloopavond

Op dinsdag 1 juli vond in de Oranjekerk een inloopavond plaats over de plannen om het Van der Helstplein autovrij te maken. Na een bewonersinitiatief in 2021 en op basis van de ervaringen tijdens de proef in de zomer van 2023 en het stedelijk beleid voor toegankelijkheid en leefbaarheid, heeft het dagelijks bestuur besloten om het plein definitief autovrij te maken.

<u>De belangrijkste maatregelen zijn:</u>

- het afsluiten van het plein voor autoverkeer;
- het verplaatsen van het vrijliggende fietspad in noordelijke richting naar de huidige rijbaan;
- het vergroten van het pleinoppervlak;
- het verplaatsen van laad- en losplaatsen en;
- het verplaatsen van elektrische laadpalen.

Tijdens de proef in 2023 zijn verschillende ideeën voor een tijdelijke invullingen uitgeprobeerd, zoals plantenbakken en buurtactiviteiten. Tijdens een informatieavond hebben we verteld dat het plein autovrij wordt. Ook konden mensen hun ideeën en suggesties geven voor hoe het plein eruit moet zien in de komende 7 tot 8 jaar.

2 Opzet van de avond

De avond had een vrije inloop: bezoekers konden tussen 18.00 en 20.00 uur binnenlopen in de Oranjekerk. Er waren drie thematafels ingericht:

- Verkeer
- Openbare ruimte -invulling van het plein
- Omgeving en communicatie

Bij de tafels konden bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in gesprek gaan over wat zij belangrijk vinden bij het autovrij maken van het Van der Helstplein. Ook konden zij vragen stellen over het ontwerp.

Onderdelen van de inloopavond:

- Informatieboekjes en panelen met toelichting over de opgave van het project;
- Referentie afbeeldingen die uitnodigen tot meedenken;
- Mogelijkheid tot vragen stellen aan het aanwezige team;
- Contactformulieren en post-its voor het plaatsen van opmerkingen en suggesties;
- Koffie, thee, water en koekjes voor een informele sfeer, met extra aandacht voor verkoeling vanwege het warme weer.

3 Besproken thema's

Bij de drie thematafels konden bezoekers hun opmerkingen en ideeën op post-its achterlaten. Tevens was er gelegenheid om in gesprek te gaan met de betreffende themadeskundigen en met elkaar, zowel voor- als tegenstanders. Hieronder volgt een thematische samenvatting van de reacties:

3.1. Verkeer

- Uit de input blijkt dat bij een aantal tegenstanders, met name zorgen zijn over de **verkeerssituatie** in de buurt na afsluiting :
    - Er zijn volgens tegenstanders **onvoldoende ontsnappingen van aan-en uitwijkroutes voor nood- en hulpdiensten, mogelijk bij opstoppingen,** zowel in de huidige als nieuwe situatie; dit zorgt voor frustratie en potentieel gevaarlijke situaties.
    - Bewoners van de Rustenburgerstraat vrezen voor extra verkeersoverlast omdat auto's nu door hun straat worden gestuurd. Het extra verkeer geeft lawaai, stank en mogelijk verkeersonveiligheid.
    - Er is een suggestie gedaan voor een tweede uitrit bij opstoppingen op de Rustenburgerstraat, via het Hendrick de Keyserplein, Lutmastraat en Rijnstraat.
        - Reactie verkeerskundige (gemeente) - na inloopavond van 1 juli: Om aan de bezwaren tegemoet te komen zijn meerdere ingrepen in de verkeerscirculatie mogelijk. Voor de bereikbaarheid van de scholen is de huidige rijrichting van de Hendrick de Keijzerstraat het meest wenselijk. Voor twee richtingen is de straat te smal. Omdraaien van de rijrichting creëert een nieuwe potentiële sluiproute van noord naar zuid door de buurt.
        - Reactie verkeerskundige (gemeente)- na inloopavond van 1 juli: Een andere mogelijke ingreep in de verkeerscirculatie is het omdraaien van de rijrichting in de Van Ostadestraat tussen de Ferdinand Bolstraat en de Tweede van der Helststraat. Hiermee ontstaat een tweede ontsluiting van de buurt en kan de druk op de Rustenburgerstraat worden verlicht.
    - Tijdens de pilot zijn enkele paaltjes door vandalisme beschadigd geraakt en later verwijderd. Er zijn tijdens de inloopavond meldingen gedaan van auto's of fietsen

die tegen een paaltje zijn gereden. De gemeente heeft na de inloopavond van 1 juli de ongevallenregistratie in de periode van 30 mei – 11 juli bekeken. In deze registratie staan geen ongevallen geregistreerd in de buurt van het Van der Helstplein in de periode van de pilot. Daarbij moet worden opgemerkt dat niet van alle ongevallen melding wordt gedaan, waardoor de cijfers mogelijk geen volledig beeld geven van de werkelijke situatie.

- De kruising tussen Henrick de Keijserstraat, Rustenburgstraat en Karel du Jardinstraat wordt genoemd als een onveilige of onduidelijke situatie.
- Een aantal bewoners hebben tijdens de inloopavond van 1 juli de centrale vraag gesteld waarom "auto te gast" als optie niet mogelijk is, in plaats van autovrij.
- Tijdens de inloopavond van 1 juli heeft de verkeerskundige uitgelegd dat met een maatregel "auto te gast" er niets verandert. Dezelfde hoeveelheden (sluip-)verkeer blijft door de buurt rijden. Het plein wordt niet autovrij en de fietsers gaan er op achteruit.
- Er is kritiek op de plannen waarbij nu alleen het fietspad wordt aangepakt. Dit wordt gezien als geldverspilling als niet het gehele plein wordt herzien.
- Er zijn twee suggesties gedaan: de eerste is om meer laad- en losplekken te maken aan het einde van de Rustenburgerstraat. De tweede, ingebracht door de wijkagent, is om het eenrichtingverkeer rijrichting in het stukje Hendrick de Keijserstraat (tussen de Rustenburgerstraat en de Karel du Jardinstraat) af te schaffen.

3.2. Openbare ruimte- invulling van het plein

- Onder dit thema komt vooral naar voren hoe bewoners de **kwaliteit van hun leefomgeving ervaren** en welke **verbeteringen** zij graag zien. De focus ligt op groenvoorziening, veiligheid, sociale cohesie en afvalbeheer.
- **Afval en schoonhouden van het plein:** De afvalproblematiek wordt regelmatig genoemd. Veel bewoners en ondernemers geven aan dat er te veel afval op het plein ligt en dat samenwerking nodig is om dit aan te pakken. Er is behoefte aan duidelijke afspraken tussen bewoners, ondernemers en gemeente om de openbare ruimte schoon te houden. Daarnaast wordt het plaatsen van extra afvalbakken (bij Massimo) als een mogelijke oplossing genoemd, om zo het gemak van afval weggooien te vergroten en zwerfafval te verminderen.
- **Groenvoorziening en sfeer:** Bewoners en ondernemers denken graag mee over het groener en aangenamer maken van het plein. Ideeën zoals 'adoptiegroen' en 'geveltuintjes' laten zien dat zij bereid zijn om hier zelf ook actief aan bij te dragen. Er is daarnaast een duidelijke wens voor meer ontmoetingsplekken in het groen, zodat het plein niet alleen functioneel, maar ook uitnodigend en sociaal wordt.
- **Gebruik van de ruimte:** Er zijn verschillende ideeën geuit over het gebruik van de ruimte op het plein. Zo wordt voorgesteld om alternatieve zitplekken te maken, bijvoorbeeld 'geen bankjes, maar poefjes', om de sfeer losser en informeler te maken. Bewoners en ondernemers geven aan dat de verlichting op en rond het plein beter moet, zodat men zich ook 's avonds veilig voelt. De bomen op het plein ontnemen veel daglicht. Daarnaast is het belang van het voorkomen van een slaap- of hangplek besproken: bewoners ervaren momenteel regelmatig overlast van daklozen, drugsgebruikers en jongeren bij de

schaaktafels. Er wordt daarom gewaarschuwd dat de inrichting van het plein hier juist niet in moet voorzien. De schaaktafels worden in dit verband als een knelpunt gezien; vanwege de aanhoudende overlast ziet men deze liever verdwijnen.

- **Terassen:** Een aantal bewoners is ontevreden over de handhaving van het terrassenbeleid en over geluidsoverlast. Daarnaast is er de wens om meer eenheid te brengen in het pleinbeeld, bijvoorbeeld door overal dezelfde type stoelen te gebruiken (zoals de Luxembourg-stoelen).
- **Sociale samenhang:** Er leeft een duidelijke wens om de buurt meer met elkaar te verbinden. Er zijn ideeën voor gezamenlijke activiteiten die de onderlinge betrokkenheid kunnen versterken.
- **Mobiliteit en verkeersveiligheid:** Er is een suggestie gedaan om strenger te handhaven op oude fietsen en om een fietsvak te creëren in plaats van fietsrekken, of de rekken schuin te plaatsen bij de wasserette. Bewoners benadrukken ook het belang van veilige oversteekpunten en betere toegankelijkheid voor minder mobiele mensen : *Waar kunnen mensen met de taxi, voor/tijdens/na de werkzaamheden, uitgezet worden die bij stichting Iambee (bakkerij) werken?* De eigenaresse ziet dit liefste gebeuren aan dezelfde zijde van de winkel.
    - Taxi's kunnen personen afzetten vanaf de Rustenburgerstraat. Dit is ca. 20 meter van de voordeur.

- Het vernieuwde Sumatraplantsoen is genoemd als voorbeeld van een ontmoetingsplek voor de buurt .

- Aandachtspunt: Kijk of Liander plannen heeft voor het versterken en/ of verplaatsen van het huidige transformator huisje.

3.3. Omgeving

- **Communicatie en participatie:** Veel bewoners hebben vragen gesteld over de **uitvoering van plannen**. Zo vraagt men zich af: *"Waarom niet wachten tot het volledige budget beschikbaar is?"* en *"In welke volgorde wordt het plein autovrij gemaakt?"*
- Er wordt sterk aangedrongen op **transparante communicatie** en **betere betrokkenheid van bewoners bij de besluitvorming**. Mensen willen graag **terugkoppeling** op hun **input** en zicht op het verdere proces.
- Een aantal tegenstanders heeft informatie opgevraagd over hoe zij bezwaar kunnen indienen.

4 Vervolgstappen

De input van deze inloopavond wordt meegenomen in de verdere planuitwerking. Een terugkoppeling aan de bewoners en ondernemers volgt via een projectupdate op de pagina van het stadsdeel Zuid. In de tussentijd kunnen vragen gesteld worden via: ruimtemakenwoonbuurten@amsterdam.nl